

Warszawa, 21 lipca 2023 r.

Polska Organizacja Niebankowych Instytucji Płatności (PONIP)

Związek Pracodawców

ul. Ogrodowa 58, 00-876 Warszawa
zarejestrowany pod numerem KRS 0000384136
przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w
Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego

Szanowny Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji Finansów Publicznych i
Budżetu
Senat Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6/8, 00-902 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący!

Polska Organizacja Niebankowych Instytucji Płatności (PONIP) („**PONIP**”) jest organem powołanym w 2011 r. przez niebankowych dostawców usług płatniczych. PONIP zrzesza obecnie przeważającą większość krajowych instytucji płatniczych i dla swoich Członków oraz innych przedstawicieli sektora płatniczego jest organizacją dbającą o ich należyłą reprezentację w dyskusji nad kluczowymi sprawami dla rynku usług płatniczych.

Wypełniając statutowe cele PONIP pragnie przedstawić stanowisko wobec *ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku z dnia 13 lipca 2023 r.* (numer druku sejmowego: 3381, numer druku senackiego: 1058; „**Ustawa**”).

Z uwagi na znaczącą wagę zmian dla dostawców usług płatniczych jakie przewiduje Ustawa, a omówionych w niniejszym wystąpieniu, i w związku z zaproszeniem przedstawicieli PONIP na posiedzenie senackiej Komisji Finansów Publicznych i Budżetu, na ręce Szanownego Pana Przewodniczącego przedkładane jest niniejsze stanowisko.

I ZAOSTRZENIE WARUNKÓW UZYSKIWANIA LICENCJI KRAJOWEJ INSTYTUCJI PŁATNICZEJ PRZEZ MAŁE INSTYTUCJE PŁATNICZE

I.1. Wyłączenie możliwości kontynuacji działalności przez MIP na dotychczasowych zasadach w okresie oczekiwania na zezwolenie KNF

1. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami wynikającymi z ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. – o usługach płatniczych (t.j. Dz.U. z 2014 r, poz. 873, „**UUP**”) małe instytucje płatnicze („**MIP**”) mogą wykonywać transakcje płatnicze do limitu średnio EUR 1 500 000 miesięcznie w 12 miesięcznym okresie rozliczeniowym (art. 117f ust. 3 UUP). W przypadku przekroczenia tego progu MIP może dostosować rozmiar działalności tak, aby nie przekraczać limitu albo złożyć wnioski o zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze krajowej instytucji płatniczej („**KIP**”), co przewiduje art. 117q ust. 1 pkt 2 UUP. Przy wyborze scenariusza złożenia wniosku o zezwolenie KIP, zgodnie z obowiązującymi unormowaniami UUP MIP może kontynuować działalność bez konieczności dostosowania jej skali do limitu EUR 1 500 000 wyznaczanego przez art. 117f ust. 3 UUP, jak też do limitu wyznaczanego przez inne przepisy. W trakcie postępowania w przedmiocie uzyskania zezwolenia MIP może zatem kontynuować działalność z przekroczeniem limitu EUR 1 500 000, ale nie może prowadzić działalności za granicą na podstawie tzw. jednolitego paszportu europejskiego. Jest to o tyle istotne, że zgodnie z niedawnym raportem Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego („**EBA**”) postępowania o zezwolenie KIP w Polsce należą do najdłuższych w krajach Unii Europejskiej¹. Praktyka kontynuacji działalności przez MIP w okresie procedowania wniosku o zezwolenie KIP z przekroczeniem limitów nie budziła dotąd zastrzeżeń, które byłyby znane PONIP. Rozwiązanie to obowiązuje od czerwca 2018 r. i PONIP nie są znane jakiegokolwiek przypadki, w których wystąpiłyby niekorzystne skutki takiej sytuacji, czy to po stronie dostawców, czy użytkowników usług płatniczych.
2. Ustawa przewiduje dodanie do art. 117q UUP ust. 3 i 4, który eliminuje dotychczasowe rozwiązanie opisane powyżej. Ustawa wyklucza możliwość kontynuacji działalności przez MIP z przekroczeniem limitów w okresie rozpatrywania wniosku o zezwolenie. Konkretnie, zgodnie z proponowanym

---

¹Report on the peer review on authorisation under, Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, 11 stycznia 2023 r., nr EBA/REP/2023/01, s. 12

brzmieniem art. 117q ust. 3 UUP średnia całkowita kwota transakcji, o której mowa w art. 117f ust. 3 UUP (tj. EUR 1 500 000 miesięcznie w 12 miesięcznym okresie rozliczeniowym), nie może przekraczać w okresie rozpoznawania ww. wniosku kwoty określonej w zgłoszeniu dokonany przez MIP na podstawie art. 117p ust. 1 pkt 1 lit. b., które obejmuje średnią miesięczną kwotę transakcji płatniczych za każdy okres ostatnich 3 miesięcy i ostatnich 12 miesięcy. Zgodnie z proponowaną regulacją niedozwolone byłoby także złożenie wniosku o rozszerzenie zakresu usług płatniczych, do których świadczenia MIP jest uprawniona na podstawie wpisu do rejestru, w okresie, w którym średnia całkowita kwota transakcji przekracza kwotę, o której mowa w art. 117f ust. 3. W uzasadnieniu sporządzonym do Ustawy nie zawarto szczegółowych wyjaśnień stojących za zaostrzeniem wymagań wobec MIP. Jednocześnie zastosowana przez projektodawcę konstrukcja budzi istotne wątpliwości interpretacyjne.

3. W ocenie PONIP nowelizacja UUP w zarysowanym powyżej zakresie doprowadzi do sytuacji, w której MIP, będące najczęściej dostawcami stosującymi innowacyjne rozwiązania, będą musiały zmierzyć się z kolejną barierą regulacyjną. Bariery spotykającą tych dostawców w wyniku rozwoju i zwiększenia skali prowadzonej działalności. W bezpośredni sposób kłóci się to z uzasadnieniem stojącym za nadaniem uprawnień do świadczenia usług płatniczych podmiotom, których działalność jest ograniczona przez obowiązujące regulacje. W praktyce obrotu uzyskanie wpisu do rejestru MIP służy przedsiębiorcom do przetestowania oferowanych usług w warunkach rynkowych oraz zyskania doświadczenia w funkcjonowaniu na silnie regulowanym rynku usług płatniczych. MIP są pod tym względem atrakcyjne dla przedsiębiorców i inwestorów z uwagi na uproszczony w stosunku do KIP proces uzyskiwania zezwolenia na świadczenie usług płatniczych, jak również perspektywę możliwości złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług w charakterze KIP bez konieczności wyhamowywania rozwoju przedsiębiorstwa przez konieczność dostosowania działalności do limitów transakcyjnych. Jeśli zaproponowane przepisy zaczęłyby obowiązywać, MIP wobec przekroczenia limitów zmuszone byłyby do wprowadzenia ograniczeń w okresie przeprowadzania długotrwałego postępowania związanego z uzyskaniem zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze KIP. Z raportu EBA przywołanego powyżej wynika, że jest to

okres 20-24 miesięcy, w którym przedsiębiorcy nie mieliby możliwości rozwijania swojej działalności, nawet jeżeli pozwalają na to warunki rynkowe.

4. Należy też zwrócić uwagę na fakt, że wejście w życie art. 117q ust. 3 i 4 UUP w zaproponowanym kształcie znacznie ograniczy konkurencyjność rynku. Dostawcy usług płatniczych, którzy na wcześniejszym etapie rozpoczęli prowadzenie działalności jako MIP i następnie uzyskali zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze KIP bez konieczności zatrzymywania swojego rozwoju (do czego doprowadziłoby wejście w życie art. 117q ust. 3 i 4 UUP) zyskają znaczącą przewagę konkurencyjną wobec MIP, które złożą ww. wnioski w okresie obowiązywania nowej regulacji. Pozwoli to tym pierwszym dostawcom na umocnienie swojej pozycji rynkowej, a obecnym MIP zamknie drogę do rozwoju.
5. Co więcej, już teraz Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”) dysponuje pełnym wachlarzem instrumentów nadzorczych, które mogą posłużyć do kontrolowania prawidłowości działalności MIP w okresie rozpoznania wniosku o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze KIP, wobec czego projektowana zmiana stanowi stworzenie niezrozumiałej bariery dla rozwoju sektora fintech, będącego jedną z najbardziej innowacyjnych gałęzi polskiej gospodarki. Na przywołanie w tym miejscu zasługują także deklaracje szczególnego wsparcia tego sektora wyrażane przez instytucje państwowe.
6. Niezrozumienie proponowanych zmian w tym zakresie potęguje jeszcze sugestia w pisemnym uzasadnieniu Ustawy, gdzie stwierdza się, że działalność MIP w okresie rozpoznania wniosku o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług w charakterze KIP jest wykorzystywana „do obchodzenia ustawowych ograniczeń działalności przez MIP”, podczas gdy art. 117q ust. 2 UUP wprost przewiduje, że do czasu rozpoznania wniosku o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług w charakterze KIP MIP nie są obowiązane do dostosowania rozmiaru prowadzonej działalności w zakresie usług płatniczych do limitów stawianych przez UUP.
7. W świetle powyższego, PONIP postuluje usunięcie z Ustawy przepisów omówionych powyżej.

Projektowany art. 117q ust. 3 i 4 UUP (art. 23 pkt 36 lit. b Ustawy)

Propozycja PONIP w zakresie art. 117q ust. 3 i 4 UUP (art. 23 pkt 36 lit. b Ustawy)

<p>„3. Średnia całkowita kwota transakcji, o której mowa w art. 117f ust. 3, nie może przekraczać w okresie rozpoznawania wniosku kwoty określonej w zgłoszeniu dokonany przez małą instytucję płatniczą na podstawie art. 117p ust. 1 pkt 1 lit. b.</p> <p>4. Mała instytucja płatnicza nie może składać wniosku o rozszerzenie zakresu usług płatniczych, do których świadczenia jest uprawniona na podstawie wpisu do rejestru, w okresie, w którym średnia całkowita kwota transakcji przekracza kwotę, o której mowa w art. 117f ust. 3.”</p>	(usunięcie przepisów z Ustawy)
--	--------------------------------

I.2. Brak przepisu intertemporalnego

8. Z perspektywy ochrony praw nabytych **kluczową wadą konstrukcyjną Ustawy jest brak przepisów intertemporalnych** które zmierzają do ochrony obecnego obrotu w zakresie projektowanych art. 117q ust. 3 i 4 UUP. Ugruntowaną praktyką polskiego ustawodawcy w zakresie reglamentacji działalności instytucji finansowych jest stosowanie przepisów przejściowych korzystnych dla podmiotów, które wszczęły postępowania licencyjne przed nowelizacją, a które nie zakończą się przed wejściem nowelizacji w życie. Przewidzenie odpowiednich przepisów intertemporalnych oznaczałoby, że MIP, które złożyły wniosek o zezwolenie KIP przed wejściem nowelizacji wynikającej z Ustawy w życie, mogą prowadzić działalność na dotychczasowych zasadach nawet jeśli samo zezwolenie zostanie uzyskane po wejściu nowelizacji w życie. Tymczasem zgodnie z aktualnym brzmieniem Ustawy po wejściu w życie art. 117q ust. 3 UUP w zaproponowanym kształcie (tj. 30 dni od ogłoszenia) i na podstawie projektowanego art. 61 Ustawy zakaz przekraczania limitów w zakresie wykonywanych transakcji zaktualizuje się również w przypadku postępowań o udzielenie zezwoleń na świadczenie usług w charakterze KIP wszczętych i prowadzonych obecnie na wniosek MIP wobec przekroczenia limitu o którym mowa w art. 117f ust. 3 UUP. Spowodowałoby to

konieczność dostosowania działalności danej MIP do wyznaczonych limitów transakcyjnych w sytuacji, gdy składając wniosek o udzielenie zezwolenia na działalność w charakterze KIP wnioskodawca nie mógł spodziewać się takiej zmiany otoczenia regulacyjnego. Związanie MIP takim limitem może potrwać nawet dwa lata, gdyż taki okres trwają średnio postępowania o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług w charakterze KIP. Nie jest także jasne, jak wpłynęłyby na prowadzone postępowania projektowany art. 117q ust. 4 UUP, który wprowadza zakaz rozszerzenia wnioskiem o udzielenie zezwolenia na działalność w charakterze KIP zakresu usług płatniczych, do których świadczenia dana MIP jest uprawniona na podstawie wpisu do rejestru, w przypadku przekroczenia przez nią limitu transakcji wyznaczanego zgodnie z art. 117f ust. 3 UUP.

9. Z uwagi na powyższe PONIP wnosi o uzupełnieniu Ustawy o odpowiedni przepis intertemporalny, zabezpieczający prawidłowość obrotu prowadzonego przez MIP, których wnioski o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze KIP zostały złożone na podstawie obowiązujących przepisów. W przeciwnym wypadku, tj. w przypadku wejścia w życie art. 117q ust. 3 i 4 UUP po 30 dniach od ich opublikowania, nowa regulacja znajdzie wsteczne zastosowanie do działalności MIP, których ww. wnioski o licencję KIP są obecnie rozpoznawane przez KNF. Określona kategoria dostawców zostałaby zmuszona do dostosowania rozmiaru prowadzonej działalności do limitu określonego w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 117p ust. 1 pkt 1 lit. b. i ograniczenia zakresu wniosku, nieraz wiele miesięcy po jego złożeniu i prowadzeniu działalności w rozmiarach przekraczających ustanowione limity, w oparciu o zaufanie do pewności obowiązujących przepisów. Dlatego też PONIP w każdym wypadku postuluje uzupełnienie Ustawy o odpowiednią regulację intertemporalną, zgodną z brzmieniem nowego przepisu, zaproponowanego poniżej.
10. W świetle powyższego, na wypadek nieuwzględnienia głównego postulatu utrzymania w mocy stanu obecnego (pkt. I.1 powyżej), PONIP postuluje wprowadzenie przepisu intertemporalnego w Ustawie:

Projektowany art. 117q ust. 3 i 4 UUP (art. 23 pkt 36 lit. b Ustawy)	Propozycja PONIP
(brak właściwego przepisu intertemporalnego)	„Art. 61. Do postępowań o wydanie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze

„Art. 61. Do postępowań o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze krajowej instytucji płatniczej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 23, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”	krajowej instytucji płatniczej, o których mowa w art. 117q ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 23, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, przepisów art. 117q ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 23 nie stosuje się”.
---	--

II STOSOWANIE WYTYCZNYCH EBA PRZEZ INSTYTUCJE PŁATNICZE

1. W art. 23 pkt 17 Ustawy proponuje się wprowadzenie nowej normy, zgodnie z którą instytucje płatnicze, stosując środki kontroli bezpieczeństwa i ograniczania ryzyka, o których mowa w art. 64a ust. 3a UUP, powinny uwzględniać wytyczne wydane w tym zakresie przez EBA.
2. Zgodnie z tą propozycją wytyczne wydawane przez EBA dotyczące strategii w zakresie bezpieczeństwa i pozostałych kwestii wymienionych w art. 64a ust. 1 pkt 4 lit. g UUP, nabrałyby charakteru bezwzględnie obowiązujących przepisów, tj. nadających się do bezpośredniego egzekwowania w drodze realizowania uprawnień nadzorczych KNF. W efekcie doprowadziłoby to do utraty charakteru miękkiego prawa, przypisywanego tego rodzaju aktom, stanowiącym wyraz oczekiwania organów regulacyjnych w zakresie poruszanych tam kwestii. Argumentacja przedstawiona w tym zakresie w uzasadnieniu Ustawy zmierza do zbyt daleko idących wniosków. Z art. 16 ust. 3 Rozporządzenia EBA² nie wynika, że wytyczne wydawane przez EBA mają charakter bezwzględnie obowiązujący i nadają się przez to do egzekwowania. Przywołany przepis stanowi jedynie, że obowiązane podmioty powinny dokładać wszelkich starań, aby zastosować się do wytycznych i zaleceń wydanych przez EBA, co współgra z charakterem miękkiego prawa jaki mają tego rodzaju dokumenty. Należy też zaznaczyć, że w wytyczne wydawane przez EBA są przestrzegane przez ich adresatów, w tym KIP i MIP – w granicach wyznaczanych przez prawo europejskie.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz. Urz. UE L 331 z 15.12.2010, str. 12, z późn. zm.)

3. Wprowadzenie do UUP art. 64a ust. 3a UUP może ponadto prowadzić do niezamierzonego związania KNF wytycznymi i zaleceniami wydanymi przez EBA, dotyczącymi strategii w zakresie bezpieczeństwa i pozostałych kwestii wymienionych w art. 64a ust. 1 pkt 4 lit. g UUP. Dotyczy to sytuacji, gdy na podstawie art. 16 ust. 3 zd. 2 Rozporządzenia EBA KNF zdecyduje się na niestosowanie wydanych wytycznych lub zaleceń, jak to w przeszłości miało miejsce. Doprowadziłoby to do powstania stanu niepewności po stronie podmiotów nadzorowanych, które z jednej strony obowiązane byłyby do wdrożenia wydanych wytycznych zgodnie z art. 64a ust. 3b UUP, których KNF zgodnie z zawiadomieniem złożonym EBA nie zamierza stosować.
4. W przedmiocie związania dostawców usług płatniczych uregulowaniami wykraczającymi poza UUP nie należy także tracić z pola widzenia regulacji przewidywanych przez Rozporządzenie DORA³, które zacznie obowiązywać od 17 stycznia 2025 r. Przepisy tego aktu co do zasady zmierzają do zharmonizowania kwestii bezpieczeństwa informatycznego na rynku finansowym i wprowadzają nowe wymogi m. in. dla dostawców usług płatniczych. Dotychczas o tych wymogach często mowa była w wytycznych i zaleceniach EBA. Rozpoczęcie stosowania Rozporządzenia DORA będzie się wiązać z prawdopodobną nowelizacją lub uchYLENIEM niektórych z nich. Projektowany art. 64a ust. 3b UUP mógłby stracić wobec tego na znaczeniu, gdyż część uregulowań wynikających z miękkiego prawa stanie się wymogami bezwzględnie obowiązującymi (wynikającymi z bezpośrednio stosowanego Rozporządzenia DORA). Z drugiej strony treści zmieniających się wytycznych nie sposób przewidzieć, co mogłoby prowadzić do związania dostawców usług płatniczych miękkim prawem bez względu na intencje KNF w tym zakresie.
5. Z uwagi na powyższe PONIP postuluje odstąpienie od uzupełnienia art. 64a o ust. 3b w zaproponowanym kształcie, poprzez wykreślenie z Ustawy art. 23 pkt 17.

---

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.202, str. 1)

III ZASADY OUTSOURCINGU

1. Art. 5 pkt 5 Ustawy przewiduje dodanie do art. 6b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2324, „**Prawo bankowe**”) nowego ust. 4. Przepis stanowi rozwiązanie jednego z fundamentalnych problemów outsourcingu bankowego w Polsce. W uproszczeniu mowa o wymogu, aby umowa banku z dostawcą przewidywała nieograniczoną odpowiedzialność za szkody powstałe po stronie klientów banku na skutek działalności dostawcy jako podwykonawcy banku. Brak możliwości wprowadzenia jakichkolwiek limitów tej odpowiedzialności, choćby bardzo wysokich, zniechęciło do działalności na polskim rynku wielu globalnych dostawców usług dla bankowości. Projektowany art. 6b ust. 4 Prawa bankowego rozwiązuje ten problem w ten sposób, że alternatywą dla klauzuli nieograniczonej odpowiedzialności będzie zawarcie odpowiedniej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, gwarancji ubezpieczeniowej lub gwarancji bankowej, pokrywającej ewentualne szkody wyrządzone wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy outsourcingowej.
2. W obecnym stanie prawnym wymóg nieograniczonej odpowiedzialności podwykonawcy występuje również w UUP wobec podwykonawców dostawców usług płatniczych, którzy w drodze umowy outsourcingowej powierzają innym przedsiębiorcom wykonywanie określonych czynności operacyjnych związanych ze świadczeniem usług płatniczych lub z działalnością w zakresie wydawania pieniądza elektronicznego. Zgodnie z UUP ponoszą oni odpowiedzialność wobec użytkowników lub posiadaczy pieniądza elektronicznego za działania innych przedsiębiorców, za pośrednictwem których świadczą usługi płatnicze lub dokonują wykupu pieniądza elektronicznego, oraz podmiotów wykonujących czynności operacyjne na podstawie umowy, jak za swoje własne działania. Odpowiedzialności tej nie można wyłączyć ani ograniczyć. Obowiązujące przepisy nie dają podstaw do zawarcia umowy ubezpieczenia na taką okoliczność, czy posiadania rezerwy odpowiednich funduszy własnych na pokrycie kosztów naprawienia szkody w miejsce przyjęcia na siebie pełnej odpowiedzialności wobec użytkowników usług płatniczych.
3. **PONIP postuluje, aby opcja pozyskania ubezpieczenia lub gwarancji w miejsce klauzuli nieograniczonej odpowiedzialności, którą Ustawa wprowadza do Prawa bankowego, została wprowadzona w analogicznej postaci do przepisów UUP.** Rozwiązanie te jest zgodne z

Wytycznymi EBA w sprawie outsourcingu z dnia 25 lutego 2019 r. (EBA/GL/2019/02), które w pkt 75 dopuszczają nałożenie w umowie outsourcingowej obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia od określonych rodzajów ryzyka.

4. Wobec powyższego, PONIP postuluje dodanie w Ustawie art. 23ust. 20¹ w brzmieniu:

Ustawa	Propozycja PONIP
(brak przepisu)	<p>21¹) w art. 88 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:</p> <p><i>„4. Krajowa instytucja płatnicza wprowadza adekwatne i skuteczne rozwiązania zabezpieczające pokrycie ewentualnych kosztów związanych z wypłatą odszkodowania z tytułu roszczeń klientów lub osób trzecich o naprawienie szkody wyrządzonej wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w art. 86 ust. 1, przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego w zakresie, w jakim nie poniosłby odpowiedzialności, w szczególności przez:</i></p> <p><i>1) zawarcie w umowie, o której mowa w art. 86 ust. 1, postanowień przewidujących pełną odpowiedzialność przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego za te koszty lub;</i></p> <p><i>2) zawarcie odpowiedniej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, gwarancji ubezpieczeniowej lub gwarancji bankowej, na podstawie której krajowa instytucja płatnicza jest uprawniona do otrzymania świadczenia w związku z tymi kosztami, lub;</i></p> <p><i>3) posiadanie odpowiednich funduszy własnych na pokrycie tych kosztów.”;</i></p>

5. Analogicznie proponuje się, aby wobec dostawców niebankowych stosować zasadę przewidzianą przez Ustawę wobec banków, to jest, aby powierzenie czynności innemu podmiotowi regulowanemu

nie wymagało zawiadomienia KNF. W związku z tym proponuje się wprowadzenie do UUP przepisu analogicznego do art. 6da prawa bankowego przewidzianego w Ustawie, w brzmieniu:

Ustawa	Propozycja PONIP
(brak przepisu)	21 ²) w art. 86 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. Do powierzenia przez krajową instytucję płatniczą czynności przedsiębiorcy będącemu dostawcą usług płatniczych wymogu zawiadomienia Komisji Nadzoru Finansowego nie stosuje się.”

IV DZIAŁALNOŚĆ TRANSGRANICZNA MIP

1. Aktualną praktyką organów nadzoru jest rygorystyczne podejście do wykładni przepisów o działalności transgranicznej MIP. Literalne brzmienie art. 117f ust. 2 UUP prowadzi do wniosku, że ogranicza on dopuszczalność świadczenia usług płatniczych przez MIP do terytorium Polski. Od przypadku, w którym dostawca usług płatniczych świadczy usługi płatnicze poza terytorium Polski należy odróżnić sytuację, w której dostawca w ramach działalności prowadzonej wyłącznie na terytorium Polski, bierze udział w wykonaniu transgranicznej transakcji płatniczej.
2. W praktyce obrotu istnieją sytuacje, w których wykonanie transgranicznej transakcji płatniczej będzie wiązać się ze świadczeniem usług płatniczych poza terytorium Polski. Dotyczy to np. banków prowadzących działalność w wielu państwach członkowskich UE. Jednocześnie zakwalifikowanie wykonywanej transakcji płatniczej jako transakcji transgranicznej nie oznacza automatycznie, że wszyscy dostawcy uczestniczący w łańcuchu płatności świadczą usługi płatnicze transgranicznie.
3. Zgodnie ze stanowiskiem Urzędu KNF wyrażonym w piśmie z 31.08.2020 r. (DSI-DSIZ3.8210.66.2020.MU) adresowanym do MIP, prowadzenie przez MIP działalności na terytorium Polski oznacza, że „usługa płatnicza musi w całości być wykonana na terytorium RP (tj. usługa płatnicza nie może przekraczać granicy poprzez np. przelew transgraniczny [...])”. Stanowisko Urzędu KNF wyklucza możliwość wykonania transgranicznej transakcji płatniczej przy jednoczesnym świadczeniu usług płatniczych wyłącznie na terytorium Polski. Ocena, że wykonanie transakcji

płatniczej automatycznie stanowi prowadzenie działalności gospodarczej poza terytorium Polski prowadziłaby do wniosków niezgodnych z powszechnie przyjętą praktyką obrotu gospodarczego oraz sprzecznych z zasadami doświadczenia życiowego. Dla zobrazowania tej kwestii można posłużyć się następującymi przykładami:

- a. Przykład 1: Bank amerykański („BA”) z siedzibą w Nowym Jorku, który nie prowadzi działalności w UE, przyjmuje zlecenie płatnicze, którego przedmiotem jest przelew bankowy na rachunek prowadzony przez bank krajowy z siedzibą w Warszawie („BK”). Wykonanie transakcji płatniczej następuje z wykorzystaniem łańcucha banków korespondentów. W celu wykonania transakcji BK otrzymuje od banku-korespondenta przelew w celu przekazania go na prowadzony rachunek. BK uznaje rachunek odbiorcy transakcji płatniczej. W powyższym przykładzie BK wykonuje transgraniczną transakcję płatniczą w ramach działalności wykonywanej wyłącznie na terytorium Polski. W szczególności BK nie wykonuje żadnych czynności na terytorium innych państw ani nie adresuje swojej oferty do klientów zagranicznych. Jednocześnie przyjęcie i wykonanie zlecenia płatniczego przez BA nie może skutkować oceną, że BA prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Polski. Wniosek odmienny prowadziłby do konieczności uznania, że: a. BA świadczy usługi płatnicze na terytorium Polski nie będąc do tego uprawnionym (art. 4 UUP); b. osoby odpowiedzialne za przyjęcie i wykonanie zlecenia płatniczego przez BA wypełniają znamiona przedmiotowe przestępstwa określonego w art. 151 UUP; c. na KNF ciąży obowiązek zawiadomienia o popełnionym przestępstwie organów ścigania oraz wpisania BA na listę ostrzeżeń publicznych KNF. W efekcie taka (nieprawidłowa) interpretacja przepisów stałaby w sprzeczności z zasadami funkcjonowania międzynarodowego obrotu w zakresie usług finansowych oraz dotychczasową praktyką polskich organów administracyjnych.
- b. Przykład 2: Bank krajowy z siedzibą w Warszawie (BK) przyjmuje zlecenie płatnicze, którego przedmiotem jest przelew bankowy na rachunek banku amerykańskiego z siedzibą w Nowym Jorku (BA), który nie prowadzi działalności w UE. Wykonanie transferu środków pieniężnych następuje podobnie jak w przykładzie 1 (tj. z wykorzystaniem łańcucha banków korespondentów). W celu wykonania transakcji BK przelewa kwotę transakcji płatniczej na

polski rachunek banku-korespondenta w celu dalszego przekazania ich do dostawcy prowadzącego rachunek odbiorcy transakcji płatniczej (tj. do BA). W drugim przykładzie transakcja płatnicza również ma charakter transgraniczny, mimo że działalność BK w zakresie świadczenia usług płatniczych nie odbywa się poza terytorium Polski. W obydwu analizowanych przykładach nadrzędnym celem korzystania z łańcucha banków-korespondentów jest umożliwienie wykonania transgranicznej transakcji płatniczej nie w ramach, ale właśnie pomimo ograniczeń terytorialnych działalności poszczególnych dostawców.

Wnioski z obydwu przykładów należy stosować analogicznie do przypadku MIP uprawnionej do świadczenia usług płatniczych (zgodnie z art. 117f ust. 2 UUP – wyłącznie na terytorium Polski), wykonującej transgraniczne transakcje płatnicze.

4. Art. 117f ust. 2 UUP w aktualnym brzmieniu ogranicza zakres terytorialny świadczenia usług płatniczych przez MIP do terytorium Polski. Pozostałe regulacje jednocześnie nie stoją na przeszkodzie uczestniczenia (w tym jako dostawca płatnika lub dostawca odbiorcy) przez MIP w wykonaniu tych etapów transakcji płatniczej, które odbywają się na terytorium Polski, w związku z czym art. 117f ust. 2 UUP powinien zostać odpowiednio dostosowany.
5. Wobec powyższego, PONIP postuluje dodanie w Ustawie art. 23 pkt 28¹ w brzmieniu:

Obecny art. 117f ust. 2 UUP	Proponowany art. 117f ust. 2 UUP
Art. 117f 2. Działalność, o której mowa w ust. 1, może być wykonywana wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	32 ¹) w art. 117f ust. 2 otrzymuje brzmienie: „Art. 117f 2. Działalność, o której mowa w ust. 1, nie daje prawa do wykonywania na terytorium innego państwa członkowskiego przez oddział, w ramach działalności transgranicznej lub za pośrednictwem agenta, usług płatniczych wynikających z wpisu, o którym mowa w art. 117g ust. 1.”:

	<p>alternatywnie:</p> <p>32¹) w art. 117f ust. 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„2. Działalność, o której mowa w ust. 1, może być wykonywana wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Nie stanowi działalności wykonywanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udział w wykonaniu transgranicznej transakcji płatniczej.”;</p>
--	--

V OBOWIĄZKI AISP W ZAKRESIE RAPORTOWANIA OSZUSTW

6. Nowelizacja art. 32h ust. 1 UUP, wprowadzana w art. 23 pkt 11 Ustawy zmierza do doprecyzowania katalogu podmiotowego dostawców usług płatniczych obowiązanych do przekazywania KNF lub innemu właściwemu organowi nadzoru roczne dane dotyczące oszustw związanych z wykonywanymi usługami płatniczymi. W miejsce dotychczasowego wyrażenia „Dostawca” art. 23 pkt 11 Ustawy wprowadza do art. 32h ust. 1 UUP odesłanie do art. 4 ust. 2 pkt 1–4, 6, 9, 11 i 12 UUP, gdzie wymienia się poszczególne kategorie dostawców usług płatniczych.
7. W znowelizowanym brzmieniu wyliczenie obejmuje m. in. dostawców świadczących wyłącznie usługę dostępu do informacji o rachunku (art. 4 ust. 2 pkt 12 UUP, „AISP”). Nowelizacja tego przepisu jest dobrą okazją do wyłączenia obowiązku przekazywania danych dotyczących oszustw związanych z wykonywanymi usługami płatniczymi przez tę kategorię dostawców usług płatniczych. W praktyce wykonywanie tego obowiązku raportowego AISP składają do KNF jedynie deklarację o braku odnotowania oszustw przy świadczeniu przez nich usługi dostępu do informacji o rachunku. Dzieje się tak, gdyż z natury usługi płatniczej umożliwienia dostępu do informacji o rachunku niezwykle ciężko popełnić przy jej wykorzystaniu oszustwo. Oszustwo na gruncie tego przepisu należy rozumieć stosownie do *Wytycznych EBA w sprawie wymogów zgłaszania nadużyć finansowych na podstawie art. 96 ust. 6 drugiej dyrektywy w sprawie usług płatniczych (PSD2)* z 17 września 2018 r. (EBA/GL/2018/05) jako

dokonanie nieautoryzowanej transakcji płatniczej lub manipulowanie płatnikiem. Zasadność nienakładania na AISP wymogów w zakresie raportowania oszustw dostrzegł już prawodawca unijny, same ww. wytyczne EBA wyłączają w pkt 12 swoje zastosowanie wobec AISP.

8. Wobec powyższego, PONIP postuluje zmianę art. 23 pkt 11 Ustawy w brzmieniu:

Projektowany art. 32h ust. 1 UUP (art. 23 pkt 11 Ustawy)	Propozycja PONIP w zakresie art. 32h ust. 1 UUP (art. 23 pkt 11 Ustawy)
11) w art. 32h ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Dostawca, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1–4, 6, 9, 11 i 12, w okresach półrocznych, w terminie do końca miesiąca następującego po danym półroczu, przekazuje KNF lub innemu organowi właściwemu do sprawowania nadzoru nad tym dostawcą dane dotyczące oszustw związanych z wykonywanymi usługami płatniczymi, uwzględniając różne sposoby świadczenia usług płatniczych.”;	11) w art. 32h ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Dostawca, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1–4, 6, 9, i ~~11~~ ~~+12~~ , w okresach półrocznych, w terminie do końca miesiąca następującego po danym półroczu, przekazuje KNF lub innemu organowi właściwemu do sprawowania nadzoru nad tym dostawcą dane dotyczące oszustw związanych z wykonywanymi usługami płatniczymi, uwzględniając różne sposoby świadczenia usług płatniczych.”;

VI UWAGI KOŃCOWE

PONIP i jego Członkowie wyrażają nadzieję na uwzględnianie propozycji opisanych w niniejszym piśmie. Przedstawiciele PONIP zgłasza gotowość do szerszego omówienia zaproponowanych postulatów w trakcie posiedzenia senackiej Komisji Finansów Publicznych i Budżetu, przedmiotem którego będzie rozpatrzenie Ustawy.

W imieniu PONIP

/ - /

Michał Nowakowski

Prezes Zarządu

dokument podpisany kwalifikowanym

podpisem elektronicznym